

6/2012. (II. 21.) VM rendelet

a Dunaszentgyörgyi-láperdő természetvédelmi terület létesítéséről

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 85. § (2) bekezdés 3. és 13. pontjában kapott felhatalmazás alapján, az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 94. § 1) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. § Védetté nyilvánítom Dunaszentgyörgyi-láperdő természetvédelmi terület elnevezéssel a Tolna megyében, Dunaszentgyörgy és Paks közigazgatási területén lévő, az 1. mellékletben felsorolt ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számú, összesen 332 hektár kiterjedésű területet.

2. § A védetté nyilvánítás célja a Duna-völgy eltűnőben lévő lápréti, láperdei, ligeterdei tájképi értékeinek, a terület természetes és természetközeli állapotú növénytársulásainak, valamint a hozzájuk kapcsolódó állatközösségek megőrzése.

3. § A terület természetvédelmi kezelési tervét a 2. melléklet tartalmazza.

4. § Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

1. melléklet a 6/2012. (II. 21.) VM rendelethez

A Dunaszentgyörgyi láperdő természetvédelmi terület ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számai

Dunaszentgyörgy

0131/1, 0131/4, 0137/2, 0137/5, 0137/20, 0139/1, 0141/1

Paks

0147/3, 0147/6, 0147/8, 0154/3, 0156/7, 0159, 0162, 0163, 0164

Az aláhúzással jelölt ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számú ingatlanok az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet alapján európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területek.

2. melléklet a 6/2012. (II. 21.) VM rendelethez

A Dunaszentgyörgyi-láperdő természetvédelmi terület természetvédelmi kezelési terve

1. TERMÉSZETVÉDELMI CÉLKITŰZÉSEK

1.1. A területen található, égeres láperdő, bokorfüzesek, láp- és mocsárrétek, nádasok és puhafaligetek alkotta természetes, és természetközeli élőhelymozaik (beleértve a közösségi jelentőségű élőhelytípusokat) megőrzése.

1.2. A Tolnai-Sárköz jellegzetes tájképi értékeinek, a területen található Duna-holtág maradványának megőrzése.

1.3. A terület védett állat- és növényvilágának (beleértve a közösségi jelentőségű fajokat), különös tekintettel a lápi növényfajok: a békaliliom (*Hottonia palustris*), a tőzgepáfrány (*Thelypteris palustris*), a nyári tőzike (*Leucojum aestivum*) állományának megőrzése.

1.4. A terület oktatási és bemutatási célú hasznosítása.

2. TERMÉSZETVÉDELMI STRATÉGIÁK

2.1. A terület természetvédelmi célú fenntartásának, kezelésének, fejlesztésének, tudományos kutatásának és a gazdálkodási tevékenységek tervszerű és összehangolt elvégzése.

2.2. Természet- és tájvédelmi érdekeket szolgáló erdő- és gyepgazdálkodás.

2.3. Természeteszerű, őshonos fajokból álló, vegyes korú, fajokban gazdag erdők fenntartása.

2.4. A terület vízgazdálkodásának javítása, a vízvisszatartásra alkalmas módszerek kidolgozása.

2.5. A degradált területek természetességének visszaállítása.

2.6. Az inváziós fajok állományának visszaszorítása, terjedésük megakadályozása aktív természetvédelmi kezeléssel.

2.7. A gyepek megőrzése érdekében a szukcessziós folyamatok lassítása, megállítása.

2.8. A természeti értékek szempontjából megfelelő vízgazdálkodás.

2.9. A természeti értékek védelmét elősegítő kutatások erdőfelújítási kísérletek, az optimális természetvédelmi kezelést megalapozó kutatások támogatása.

2.10. A természetvédelmi szemlélet erősítését segítő bemutató, oktató és ökoturisztikai célú programok kidolgozása.

3. TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSI FELADATOK

3.1. Művelési ághoz nem köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.1.1. Fajok védelme

a) Fokozottan védett madárfajok (elsősorban a kerecsensólyom, a fekete gólya) fészkeinek 100 méteres sugarú, továbbá költési és fiókanevelési időszakban (február 1-jétől július 31-ig) 400 méteres sugarú körzetében minden zavarással járó tevékenység (erdő-, vad- és egyéb gazdálkodási tevékenység, turizmus stb.) tilos.

b) A gyepeken első kaszálást legkorábban a védett növényfajok virágzása és termésérlelése (június 20.) után, amennyiben a területen földön fészkelő védett madár (a haris) költ, a költési időszak (július 20.) után lehet megkezdeni kizsároló kaszálási módszerrel, vadriasztó lánc alkalmazása mellett.

3.1.2. Látogatás

a) Kerékpározás, lovaglás csak a meglévő utakon lehetséges.

b) A területet – a jogszerűen gazdálkodók és a természetvédelmi kezelést végzők, valamint a havária helyzetet elhárítók kivételével – csak gyalogosan lehet látogatni, a földutakról tilos letérni.

3.1.3. Kutatás, vizsgálatok

a) A területen kutatás, kísérlet – e rendelet hatálybalépésekor hatályos, bányászati kutatásra vonatkozó engedéllyel rendelkező tevékenység kivételével – csak természetvédelmi valamint

kulturális örökségvédelmi célból végezhető. A kutatás eredményeit tartalmazó jelentés egy-egy példányát a kutatást végzőnek el kell juttatnia a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság (a továbbiakban: igazgatóság) és az illetékes természetvédelmi hatóság részére.

b) A terület természeti értékeinek teljesebb megismerése érdekében folytatni kell a terület természetvédelmi célú kutatását, a botanikai és zoológiai alapfelméréseket, a szukcessziós és regenerálódási, továbbá a vízgazdálkodási vizsgálatokat.

3.1.4. Terület- és földhasználat

a) Új építmény létesítése – a bányászati kutatáshoz kapcsolódó építmények kivételével – tilos.

b) Tilos hulladék elhelyezése, deponálása.

c) Tűzgyújtás csak a természetvédelmi hatóság engedélyével, az igazgatósággal előzetesen egyeztetve lehetséges.

d) Technikai sporttevékenység nem végezhető a területen.

e) A vadállományt a körzeti vadgazdálkodási tervben meghatározott, az élőhelyet még nem veszélyeztető vadlétszám szintjén kell tartani.

f) Új vadászati létesítmények kihelyezése, a meglévők felújítása csak az igazgatósággal való előzetes egyeztetést követően lehetséges.

g) Tilos a vízvezető árkok mélyítése, a terület lecsapolása.

h) A vízrendezési munkák kivitelezése csak az igazgatósággal egyeztetett módon történhet.

i) Zsilip, átereszt csak a természetvédelmi célú vízellátás biztosítása érdekében, valamint vízkár elhárítása céljából létesíthető és működtethető.

3.2. Művelési ághoz köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.2.1. Szántók kezelése

a) Hosszú távon törekedni kell a szántók természetvédelmi szempontból értékes élőhelyé alakítására.

b) Törekedni kell a szántó művelési ágú, de gyepeként hasznosított vadföldek vadlegelőként való fenntartására. A vadföldek újbóli felszántását, szántóföldi növények vetését kerülni kell, a szántók kezelését kaszálással, száruzózással kell végezni tájidegen növényfajok, gyomok megjelenésének és elterjedésének megelőzése érdekében.

3.2.2. Gyep (rét, legelő) művelési ágú területek kezelése

a) Az agresszíven terjeszkedő cserje- és a nem őshonos, tájidegen fafajokat cserjeirtással, száruzózással vagy egyenkénti eltávolítással vissza kell szorítani a gyepekről.

b) Az agresszíven terjeszkedő adventív növényfajokat kaszálással, a folyamatos vízborítást biztosító vízszint beállításával folyamatosan vissza kell szorítani.

c) Az üde kaszálókat rendszeres kaszálással kell fenntartani.

d) Felázott talajon és vízállásos helyeken tilos a kaszálás, legeltetés.

e) Tilos a tápanyagpótlás, a kaszálók, gyepek felülvetése, a gyepek feltörése és a vegyszerhasználat (kivéve az inváziós fás szárú növényfajok tuskóinak sarjadzás elleni vegyszeres kezelését).

3.2.3. Nádasok kezelése

a) Tilos a nádas égetése.

b) Nádgazdálkodás csak természetvédelmi célból, az igazgatósággal egyeztetett módon folytatható.

3.2.4. Erdők kezelése

a) A láperdőben nehézgépekkel történő erdészeti munkavégzés csak kiszáradt vagy fagyott talaj esetén lehetséges.

b) A területen tilos tájidegen, nem őshonos fajok telepítése.

c) Tilos vegyszeres védekezést alkalmazni a tájidegen fafajok tuskóinak vegyszeres kezelését kivéve.

d) A természetközeli élőhelyek, élőlényközösségek megőrzése érdekében az őshonos fafajokból álló erdőkben csak folyamatos borítást biztosító, természetes folyamatokra alapozott természetvédelmi célú erdőgazdálkodás végezhető.

e) Vágásérettségi kor nélküli, vegyes korszerkezetű erdőállományok kialakítására kell törekedni.

f) Az idegenhonos fafajú erdőállományok átalakításával a termőhelynek megfelelő természetes, természetközeli állományokat kell kialakítani.

g) Az erdőgazdálkodásra vonatkozó további részletes előírásokat a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 32. § (2) és (3) bekezdése alapján felülvizsgált érvényes erdőterv tartalmazza.